

LIETUVOS RESPUBLIKOS

TEISĖJŲ
TARYBA

Teisėjų tarybos veiklos ataskaita 2013–2016 m.

Parengė: Nacionalinė teismų administracija

Turinys

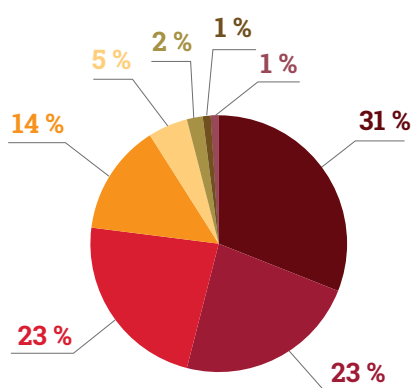
I.	TEISĖJŲ TARYBOS DARBO PRINCIPAI	3
II.	TEISMŲ INTERESŲ ATSTOVAVIMAS	3
III.	DALYVAVIMAS TEISĖKŪROS PROCESE	4
IV.	TEISMŲ BIUDŽETŲ FORMAVIMAS	5
V.	TEISMŲ ADMINISTRAVIMAS	6
VI.	TEISMŲ SPRENDIMŲ KOKYBĖ IR PRIEINAMUMAS	7
VII.	TEISMŲ SISTEMOS DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJŲ STIPRINIMAS	7
VIII.	VIDINĖ IR IŠORINĖ TEISMŲ SISTEMOS KOMUNIKACIJA	8
IX.	TEISĖJŲ ATRANKA, KARJERA, VERTINIMAS, ETIKA	9
X.	TEISMŲ SISTEMOS ATSTOVAVIMAS TARPTAUTINĖSE ORGANIZACIJOSE	10

I. TEISĖJŲ TARYBOS DARBO PRINCIPAI

2013–2016 m. *Teisėjų taryba pagrindinį dėmesį skyrė* teismų administravimo tobulinimui (teismų reformai), teismų sprendimų kokybės gerinimui, aktyviam dalyvavimui teisėkūroje, teismų atvirumo didinimui, asmenų aptarnavimo teismuose gerinimui ir teismų interesų atstovavimo stiprinimui.

Per ketverius metus Teisėjų tarybai teko atsakyti į 1130 piliečių ir institucijų paklausimų, priimti 229 nutarimus teismų veiklos gerinimo klausimais, 399 nutarimų teisėjų karjeros klausimais. Iš viso 2013–2016 m. įvyko 88 Teisėjų tarybos posėdžiai. Kiekviename teisėjų tarybos posėdyje buvo sprendžiami teisėjų karjeros klausimai, dalyvaujant Prezidentės atstovams.

Teisėjų tarybos nutarimai dėl patarimo Prezidentei kai kuriais teisėjų karjeros klausimais 2013–2016 m.

- Skirti teisėjo pareigoms (102)
- Atleisti pasibaigus įgaliojimų laikui arba sulaukus įstatymų nustatyto pensinio amžiaus (74)
- Paskirti į aukštesnės pakopos teismus (74)
- Paskirti į vadovaujančias pareigas (46)
- Atleisti savo noru (17)
- Atleisti už teisėjo vardą pažėmusį poelgį (6)
- Atleisti teisėjus išrinkus į kitas pareigas (4)
- Atleisti dėl sveikatos būklės (2)

Per visą kadencijos laikotarpį keitėsi Teisėjų tarybos darbo principai, sprendžiant teismų sistemai aktualius klausimus. Siekiant užtikrinti teismų poreikių ir interesų atstovavimą, vyko aktyvus *teismų ir Teisėjų tarybos bendradarbiavimas*, nuolatinis dialogas ir dalijimasis nuomonėmis, prieš priimant bet kokius Teisėjų tarybos sprendimus.

2013–2016 m. sukurta nauja Teisėjų tarybos nutarimų rengimo sistema, pagal kurią Teisėjų tarybos nutarimų projektai teikti iš anksto derinti teismams ir kitiems suinteresuotiems asmenims, Teisėjų taryboje skirtas didelis dėmesys teismų pasiūlymams ir nuomonei įvertinti. Atsižvelgiant į teismų poreikius, kartu su Teisėjų tarybos nutarimų projektais pradėti rengti jų lyginamieji variantai ir derinimo pažymos. Ypač svarbus darbo principų pokytis susijęs su minėtos medžiagos viešumu – visa *Teisėjų tarybos posėdžių medžiaga (projektai, protokolai, nutarimai ir kt.) skelbta interneto svetainėje www.teismai.lt*. Visi Teisėjų tarybos posėdžiai taip

pat buvo vieši – juose galėjo dalyvauti visi norintys: žurnalistai, teismų ir kitų institucijų atstovai. Esant poreikiui Teisėjų tarybos nariai viešai komentavo nutarimus, savo poziciją, buvo rengiami ir platinami pranešimai spaudai.

Prisidėdama prie valstybės informacinės politikos plėtros, Teisėjų taryba nuo 2014 m. nutarimų projektus teismams teikė ne tik elektroniniu paštu, bet ir per *Teisės aktų informacinę sistemą (TAIS)*, taip skatindama teismus aktyviai naudotis šia sistema. Nuo 2015 m. Teisėjų tarybos nutarimų projektų derinimas vyksta tik per šią informacinę sistemą.

Siekiant tobulinti teisėkūros procesą aiškiau reglamentuota Teisėjų tarybos nuolatinio komiteto veikla – peržiūrėtos ir apibrėžtos nuolatinio komiteto veiklos sritys, aiškiai numatyti klausimai, kuriems svarstyti jie sudaryti. Teisėjų tarybos nutarimu įtvirtinti *7 nuolatiniai komitetai*: Biudžeto ir investicijų komitetas, Informacinių technologijų komitetas, Komunikacijos komitetas, Mokymų komitetas, Tarptautinių ryšių komitetas, Teismų administravimo komitetas, Teisės aktų projektų vertinimo komitetas.

II. TEISMŲ INTERESŲ ATSTOVAVIMAS

Teisėjų taryba kartu su Nacionaline teismų administracija, siekdama atstovauti teismų interesams, nuolat bendradarbiauvo su įvairiomis institucijomis, teikė siūlymus, *dalyvavo darbo grupėse ir komitetuose* (Civilinio proceso ir Baudžiamojo kodekso priežiūros komitetuose, Lietuvos teisės instituto Mokslo taryboje, darbo grupėje dėl taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) baudžiamajame procese, Teismo ekspertų veiklos koordinavimo taryboje ir kt.).

Laikydamosi principingos teismų interesams atstovaujančios pozicijos, Teisėjų taryba pasiekė aiškių rezultatų skirtingose srityse: siekta atsakyti teismams nebūdingų funkcijų, spręsta žmoniškųjų išteklių trūkumo problema, mažinta personalo kaita teismuose, dirbta siekiant užtikrinti teisėjų pensijų mokėjimą ir socialines garantijas.

Teisėjų taryba, bendradarbiaudama su Teisingumo ministerija, teikė apibendrintus siūlymus *dėl teismams nebūdingų funkcijų*. Teisėjų taryba pateikė teismų funkcijų vertinimą, kad kai kurios funkcijos galėtų būti laikomos nebūdingomis teismams civiliniame, baudžiamajame, administraciniame teisės pažeidimų procesuose, taip pat atskirai paminėjo su teismų administravimu susijusias funkcijas, teikė siūlymus dėl šių funkcijų perdavimo, panaikinimo, teisinio perkvalifikavimo. Vyriausybė dalį šių siūlymų teikė Seimui svarstyti.

Siekdama spręsti žmoniškųjų išteklių trūkumo ir personalo kaitos teismuose problemą, Teisėjų taryba ir Nacionalinė teismų administracija kreipėsi į Vidaus reikalų ministeriją ir Valstybės tarnybos departamentą su siūlymais inicijuoti valstybės tarnautojų konkursus ir pakaitinių valstybės tarnautojų atrankas reglamentuojančių teisės aktų pakeitimus, kurie leistų *konkursus ir atrankas vykdyti greičiau*, sudarytų galimybę į valstybės tarnautojo pareigas priimti asmenis pagal paskutinio konkurso, įvykusio į tokias pačias nuolatinio ar pakaitinio valstybės tar-

nautojo pareigas rezultatus, neorganizuojant naujos atrankos. Minėti pasiūlymai buvo priimti ir atitinkamai patobulinta valstybės tarnautojų atrankų tvarka.

Ieškodama veiksmingų priemonių personalo kaitos problemai spręsti ir aukštos kvalifikacijos darbuotojams teismuose išlaikyti, Teisėjų taryba kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir Teisingumo ministeriją, pažymėdama, kad, siekiant gerinti viso valstybinio sektoriaus teikiamų paslaugų visuomenei kokybę, būtina su tuo susijusias problemas spręsti sistemiškai, įvertinus pastarųjų metų gyventojų perkamosios galios pokyčius ir **sprendžiant su darbuotojų atlyginimu susijusius klausimus**. Teisėjų taryba prašė peržiūrėti ir padidinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatytus darbuotojų darbui apmokėti taikomus koeficientų maksimalius dydžius, kad nustatytas darbo apmokėjimo reglamentavimas nepažeistų darbuotojų, atliekančių svarbias teismų sistemai funkcijas, reikalaujančias žinių ir atitinkamų gebėjimų, teisėtų lūkesčių. Po intensyvaus Teisėjų tarybos darbo, siekiant spręsti didelio teisėjų darbo krūvio problemas, buvo **skirtas papildomas finansavimas iš valstybės biudžeto teisėjų padėjėjų pareigybėms finansuoti: 2015 m. – 107, 2016 m. – 25, 2017 m. – 6**.

Siekdama užtikrinti vaikų teisių apsaugą, Teisėjų taryba nuosekliai dirbo, siekdama **didinti teismų psichologų pareigybių skaičių teismuose**. Nacionalinės teismų administracijos ir Teisėjų tarybos atstovai dalyvavo visuose Baudžiamojo proceso kodekso svarstymuose, kuriuose buvo liečiamas vaikų apklausų klausimas, – siūlė steigti papildomus psichologų etatus savivaldybėse esančiuose Vaiko teisių apsaugos skyriuose, sustabdė kitų institucijų ketinimą atsisakyti vaiko teisių apsaugos institucijos atstovų dalyvavimo apklausose.

Nuosekliai teikdama informaciją ir atkreipdama Seimo, Vyriausybės ir Finansų ministerijos dėmesį į tai, kad teismų finansavimas yra mažesnis nei minimaliai būtinas, Teisėjų taryba su Nacionaline teismų administracija **pasiekė, kad teismams skiriamas finansavimas padidėtų 33 proc.**

Teisėjų taryba, atsižvelgdama į teismų poreikius, teikė pastabas dėl **Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo projekto**, išreiškė abejones dėl numatyto teisinio reguliavimo atitikties Konstitucinio Teismo išaiškinimams, pasisakė dėl teisėjų valstybinių pensijų apskaičiavimui taikomo bazinio dydžio, teisėjų darbo stažo teisėjų valstybinei pensijai gauti skaičiavimo. Teisėjų tarybos pozicija atspindi Seimui pateiktuose teisės aktų projektuose.

Teisėjų taryba ne kartą kreipėsi į Seimą, Vyriausybę, Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, Teisingumo ministeriją, atkreipdama dėmesį į būtinybę kuo skubiau įstatymų lygmeniu **sureguliuoti apmokėjimo teisėjams už viršvalandžius, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimus klausimus** po Konstitucinio Teismo 2011 m. vasario 14 d. nutarimu antikonstitucinėmis pripažintų kai kurių Teisėjų atlyginimų įstatymo nuostatų. Teisėjų taryba taip pat atkreipė dėmesį į būtinybę nustatyti **adekvatų apylinkių teismų teisėjų ir šių teismų pirmininkų bei jų pavaduotojų pareiginės algos dydį**, įtvirtinti

nuoseklų koeficientų dydžių augimą tarp skirtingų instancijų ir grandžių teisėjų atlyginimų ir išsakė poreikį inicijuoti Teisėjų atlyginimų įstatymo priedėlio pakeitimą, Teisingumo ministerijai teikė Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo projektą.

Teisėjų taryba skyrė daug dėmesio **su teisėjų sveikatos patikrinimais susijusiems klausimams spręsti**. Nustatyta iki tol nereglementuota siuntimų tikrintis sveikatą pretendents į teisėjus ir teisėjams išdavimo tvarka, kuria sudarytos sąlygos efektyviau planuoti ir organizuoti periodinius teisėjų sveikatos patikrinimus ir bendradarbiauti su sveikatos patikrinimus atliekančiu Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centru. Numatytas periodinis Teisėjų tarybos informavimas apie teisėjus, kurie laiku neatliko periodinio sveikatos patikrinimo, tapo gan efektyvia priemone skatinti teisėjus pasitikrinti sveikatą laiku. Per šią stebėseną nustačius keletą ilgalaikių sveikatos nesitikrinimo atvejų, Teisėjų tarybos pirmininko iniciatyva kreiptasi į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją dėl siūlymo iškelti drausmės bylas dviem teisėjams.

Teisėjų taryba kreipėsi į Sveikatos apsaugos ministeriją, prašydama inicijuoti sveikatos apsaugos ministro ir teisingumo ministro įsakymu patvirtinto Reikalavimų pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatai ir pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatos tikrinimo tvarkos aprašo peržiūrėjimą. Prašyta įvertinti, ar visi apraše nurodyti tyrimai, patikrinimai yra būtini, tikslingi, atitinkantys Teismų įstatyme numatytą tikslą nustatyti, ar asmens sveikatos būklė leidžia jam eiti teisėjo pareigas. Prašyta įvertinti ir sveikatos patikrinimuose naudojamų metodikų patikimumą ir tinkamumą. Sveikatos apsaugos ministerija po diskusijų suformuotoje darbo grupėje, kurios veikloje dalyvavo ir Teisėjų tarybos atstovai, parengė minėto aprašo pakeitimo projektą. Teisėjų taryba dėl parengto projekto pateikė savo pastabas.

III. DALYVAVIMAS TEISĖKŪROS PROCESU

Teisėjų taryba aktyviai dalyvavo teisės aktų, susijusių su teisingumo vykdymu, tobulinimo procese. Teikė nuomonę dėl politinių organizacijų veiklos įstatymo, tarėjų instituto, Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimų, Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos, neveiksnumo reformos, Administracinių teisės pažeidimų kodekso pakeitimų, Bankroto administratorių įstatymo, euro įvedimo, teismo ekspertizės.

Teisėjų taryba atkreipė dėmesį, kad siūlomi įstatymų pakeitimai dėl **politinių organizacijų veiklos** galėtų sudaryti prielaidas pažeisti Konstitucijoje įtvirtintas priemones, užtikrinančias teisėjų ir teismų nešališkumą, kadangi nebeliktų aiškiai Konstitucijoje įtvirtinto draudimo teisėjui bei kitiems atitinkamiems pareigūnams dalyvauti politinių organizacijų (ne politinių partijų) veikloje, nebeliktų tiesioginio draudimo politinėms organizacijoms kištis į teisėjo ar teismo veiklą.

Sprendimai dėl **teismo tarėjų instituto** įtvirtinimo Konstitucijoje ir kituose teisės aktuose, Teisėjų tarybos nuomone, turėtų būti priimami tik atlikus išsamią situacijos analizę, įvertinus galimą pakeisto teisinio reglamentavimo poveikį užtikrinant veiksmingą teisinę gynybą teisme. Pasisakydama dėl teismo

tarėjų dalyvavimo teismų savivaldoje, Teisėjų taryba pažymėjo, kad teismo tarėjų instituto funkcija turi būti suprantama kaip nuomonių atsvara profesionaliems teisėjams nagrinėjant bylas, priimant jose sprendimus, o ne kaip dalyvavimas teismų savivaldoje, neturint tam reikiamų žinių ir kompetencijų.

Teisėjų taryba ne kartą kreipėsi į Teisingumo ministeriją su siūlymais **tobulinti Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas**, kuriomis būtų siekiama spartinti ikiteisminio tyrimo ir teismo nagrinėjimo procesą, spręsti problemas, susijusias su asmens vengimu įvykdyti jam paskirtą baudžiamojo poveikio priemonę, taip pat ieškoti būdų užtikrinti sklandų informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimą baudžiamajame procese (ikiteisminio tyrimo teisėjų ir proceso dalyvių aprūpinimas reikiama kompiuterine technika ir kt.). Teisėjų taryba ne kartą kreipėsi į Vidaus reikalų ministeriją ir Generalinę prokuratūrą dėl 2016 m. pradėjusios veikti Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos – teikė Nacionalinės teismų administracijos paruoštas apibendrintas teismų pateiktas problemas, susijusias su elektroniniu ikiteisminio tyrimo duomenų tvarkymu, poreikius plėsti **Integruotos baudžiamojo proceso informacinės** sistemos veiklą ir siūlymus dėl ikiteisminio tyrimo institucijų bendradarbiavimo skatinimo. Atsižvelgus į siūlymus buvo atlikti tam tikri Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos pakeitimai, numatyti terminai, iki kada bus atlikti kiti būtini sistemos tobulinimo darbai.

Teisėjų taryba, apsvarsčiusi teismų veikloje kylančias problemas nagrinėjant bylas **dėl asmenų pripažinimo neveiksniais** ar ribotai veiksniais tam tikroje srityje, kreipėsi į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir atkreipė dėmesį į poreikį organizuoti mokymus socialiniams darbuotojams, teikė pastabas dėl Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso pakeitimų. Įvertinusi neveiksnio instituto naujo teisinio reguliavimo praktinio taikymo problemas, Teisėjų taryba inicijavo jos narių, teismų atstovų, socialinių darbuotojų (komisijų) atstovų, ekspertų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Teisingumo ministerijos atstovų susitikimą sričių, kuriose prašoma pripažinti asmenį neveiksniu ar ribotai veiksniumi, nustatymo klausimams aptarti.

Teisėjų taryba Teisingumo ministerijai pateikė siūlymus tobulinti Administracinių teisės pažeidimų kodekso nuostatas, susijusias su administracinės nuobaudos – specialiosios teisės atėmimo – ribų, terminų skaičiavimo, šios nuobaudos termino sutrumpinimo reglamentavimu. Teisėjų taryba kreipėsi į Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą ir prašė inicijuoti Administracinių teisės pažeidimų kodekso pakeitimus, kurie dar iki Administracinių nusižengimų kodekso įsigaliojimo padėtų spręsti teismų veikloje kylančias su teismo ekspertizės atlikimu susijusias problemas dėl administracinės atsakomybės traukiamo asmens.

Seimui pritarus Teisėjų tarybos pateiktiems **fizinių asmenų bankroto teisinio reglamentavimo pakeitimams**, nuo Fizinių asmenų bankroto įstatymo įsigaliojimo dienos fizinių asmenų bankroto bylos teisingumas perduotas apylinkių teismams.

Siekdama užtikrinti kompleksinį su teismo ekspertizėmis susijusių problemų sprendimą, Teisėjų taryba Seimui ir kitoms

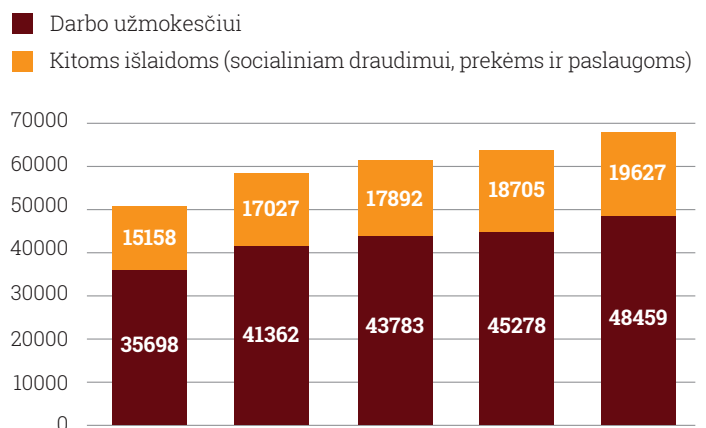
institucijoms siūlė pagal kompetenciją keisti teisinį reglamentavimą, taip pat įgyvendinti organizacines priemones (pavyzdžiui, skelbiamame Teismo ekspertų sąrašė pateikti detalesnį ekspertizės rūšių, kurias turi teisę atlikti ekspertai, apibūdinimą, nustatyti pareigą procesinius dokumentus teikti elektroninių ryšių priemonėmis).

IV. TEISMŲ BIUDŽETŲ FORMAVIMAS

Vienas iš pagrindinių Teisėjų tarybos uždavinių 2013 – 2016 metais buvo siekis **didinti teismų sistemai skiriamų valstybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumą ir efektyvumą**. Teisėjų tarybos nutarimu buvo patvirtintas naujas Teismų biudžetų projektų rengimo tvarkos aprašas, kuriuo nustatyta visa teismų biudžetų projektų rengimo procedūra, išdėstyta pagal metų mėnesius ir suderinta su valstybės biudžeto rengimo etapais. Teisėjų tarybos nutarimu patvirtintas ir naujas Numatomų maksimalių valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo teismams kriterijų aprašas. Teisėjų taryba protokoliniu sprendimu pritarė Nacionalinės teismų administracijos direktoriaus tvirtintam Nacionalinės teismų administracijos vykdomos programos „Teismų centralizuotas aprūpinimas“ sąmatos rengimo ir įgyvendinimo priežiūros tvarkos aprašui, kuriuo papildytas ir patikslintas teismų pasiūlymų ir poreikių pateikimo bei programos sąmatos sudarymo reglamentavimas, nustatyti teismų pastatų ir patalpų bei inžinerinių sistemų remontų finansavimo prioritetai. Siekiant didinti teismų sistemos biudžeto formavimo viešumą, kartu su Teisėjų tarybos medžiaga interneto svetainėje www.teismai.lt pradėtos skelbti teismų biudžetų skaičiavimų lentelės, o su teismų sistemos biudžeto formavimu susijusi atnaujinta informacija nuolat skelbta intranete (vidiniame tinkle). Apie Teisėjų tarybos priimtus sprendimus, susijusius su teismų sistemos biudžetu, teismams informacija teikta raštais ir intranete.

Teisėjų tarybai principingai siekiant teismų darbo sąlygų gerinimo bei veiklos efektyvumo ir nuosekliai kartu su Nacionaline teismų administracija teikiant argumentuotus paaiškinimus dėl lėšų poreikio Finansų ministerijai, teismų finansavimas 2013–2017 m. nuolat augo. Per ketverius metus teismams skiriamas finansavimas padidėjo 33 proc. (17,2 mln. eurų). Didžiąją finansavimo dalį sudarė lėšos, išmokamos darbo užmokesčiui.

Teismų biudžetai 2013–2017 m., tūkst. eurų

V. TEISMŲ ADMINISTRAVIMAS

Teisėjų taryba, siekdama gerinti teismų darbą, aktyviai dalyvavo inicijuojant **teismų reorganizavimo (teismų reformos)** teisėkūros procesus ir teikiant nuomonę susijusiems teisės aktams Seime. 2015 m. gruodį Seime buvo priimtas nutarimas „Dėl teismų reorganizavimo“, o 2016 m. birželį Teismų reorganizavimo įstatymas, numatantis 49 apylinkių teismus sujungti į 12 apylinkių teismų, o Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio apygardų administracinius teismus – į vieną Regionų apygardos administracinį teismą.

Teisėjų taryba, inicijuodama teismų reorganizavimą, siekė didinti bylų nagrinėjimo operatyvumą, suvienodinti teisėjų ir teismų darbuotojų darbo krūvį bei sąlygas, palengvinti asmenų teisės kreiptis į teismą įgyvendinimą, efektyviau panaudoti teismų žmogiškuosius ir materialinius išteklius, plėsti teisėjų savivaldą ir teisėjų specializacijos galimybes, panaikinti esamus organizacinius trukdžius nagrinėjant bylas, suderinant teismų bei kitų teisėsaugos institucijų veiklos teritorijas.

Atsižvelgdama į teismų reorganizavimo projekto svarbą, masumą, kompleksiskumą, išteklių poreikį, Teisėjų taryba patvirtino Nacionalinės teismų administracijos parengtą teismų reformos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame detalai apibrėžta teismų reorganizavimo procesų eiga, konkretūs darbai ir terminai.

Teisėjų taryba, sprenddama **Vilniaus regiono apylinkės teismo Elektrėnų rūmų steigimo** klausimą, akcentavo papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių poreikį ir vertino bylų nagrinėjimo Elektrėnuose galimybes dar iki teismų reorganizavimo. Teisėjų taryba aktyviai dalyvavo derybose su Elektrėnų savivaldybe ir siekė rasti bendrą sutarimą dėl išvažiuojamųjų teismo posėdžių Elektrėnuose organizavimo.

Krizinių situacijų atvejais Teisėjų taryba veikė įgyvendindama kompleksines priemones. Sprenddama situaciją, susidariusią dėl **Ukmergės rajono apylinkės teismo patalpose rasto gyvsidabrio**, Teisėjų taryba pritarė siūlymams skirti pašalpas nuo incidento nukentėjusiam teismo personalui, kreipėsi į Vyriausybę dėl lėšų skyrimo incidento padariniams likviduoti, o Ukmergės rajono apylinkės teismo pastatą perdavė Valstybės turto fondui. Ekstremalaus įvykio Ukmergės rajono apylinkės teisme padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies kompensuoti iš Vyriausybės rezervo buvo skirta 0,5 mln. litų.

Teismo administracinės veiklos priežiūros metu **nustačius pažeidimus Pasvalio rajono apylinkės teisme**, Teisėjų taryba pritarė pažeidimus padariusių teisėjų atleidimui, nedelsdama konstatavo poreikį į šį teismą laikinai perkelti teisėjus iš kitų teismų, analizavo susidariusios situacijos priežastis, atkreipė visų Lietuvos teismų dėmesį į teismų pirmininkų vidaus administravimo teismuose pareigų vykdymą.

Sprenddama su teismų darbo krūviu susijusias problemas, Teisėjų taryba naudojos įvairiomis priemonėmis. Atsižvelgdama į apygardos teismų pirmininkų prašymus, teismų veiklos statistinę analizę, teismų krūvių skirtumus ir siekdama juos su-

vienodinti Teisėjų taryba Prezidentei siūlė pakeisti teisėjų skaičių Vilniaus, Šalčininkų, Rokiškio, Varėnos, Šilalės, Tauragės, Ignalinos, Utenos, Zarasų, Lazdijų, Prienų, Varėnos, Alytaus, Kėdainių, Jonavos rajono apylinkių teismuose, Visagino miesto apylinkės teisme. Per ketverius metus Teisėjų taryba 5 kartus konstatavo poreikį laikinai, ne ilgesniam kaip vienu metų laikotarpiui, perkelti teisėjus į kitą tos pačios pakopos (apylinkės) teismą ir 1 kartą iš Vyriausiojo administracinio teismo į Lietuvos apeliacinį teismą. Teisėjų taryba 18 kartų pritarė sprendimui teisėjus skirti laikinai eiti teismų pirmininkų pareigas, taip pat pritarė Panevėžio miesto apylinkės teismo pirmininko pavaduotojo antros pareigybės steigimui.

Siekdama daugiau objektyvumo vertinant ir skaičiuojant teisėjų darbo krūvį, taip pat norėdama apsaugoti teismų veiklos statistiką nuo nepagrįstai registruojamų elektroninių bylų kortelių, Teisėjų taryba patvirtino Darbo krūvio skaičiavimo teismuose aprašą ir patobulino Lietuvos Respublikos teismuose nagrinjamų bylų numeravimo taisykles. Taip pat atnaujino Teismų savivaldos institucijose ir komisijose dirbančių teisėjų darbo krūvio mažinimo taisykles, kuriose įtvirtino teisę visiems savivaldos institucijų, komisijų pirmininkams sumažinti darbo krūvį daugiau nei kitiems nariams.

Teisėjų taryba, siekdama **tobulinti procesinių dokumentų (popierinių ir elektroninių) tvarkymą teismuose**, patvirtino Teismų procesinių dokumentų tvarkymo ir apskaitos reikalavimų aprašą ir įtvirtino pareigą teismų pirmininkams aiškiau detalizuoti procesinių dokumentų valdymo ir tvarkymo tvarką kiekviename teisme.

Teismų struktūrų tobulinimui ir pareigybių sąrašų keitimui Teisėjų taryba skyrė ypač daug dėmesio. Buvo peržiūrėti 22 nutarimai, reglamentuojantys pavyzdines teismų struktūras ir teismų valstybės tarnautojų bei darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių sąrašus. Visi nutarimai susisteminti ir perkelti į vieną nutarimą. Šiame teisės akte patvirtinta pavyzdinė teismo struktūra ir pareigybės, palikta daugiau laisvės teismo pirmininkui pačiam spręsti, kokios srities specialistų teisme reikia.

Siekdama tobulinti organizacinį teismų darbą, Teisėjų taryba apygardų teismuose teismo posėdžio sekretorių ir teisėjų pareigybių santykį padidino iki 0,84 vienai teisėjo pareigybei (nuo 0,75–0,76), taip pat visuose teismuose, kuriuose dirba daugiau kaip 15 teisėjų, įtvirtino teismo kanclerio pareigybę (nuo 2017 m. rudens) ir teismo pirmininko padėjėjo ryšiams su žiniasklaida ir visuomene pareigybę. Siekiant užtikrinti efektyvesnį informacinių technologijų specialistų įdarbinimą teismuose, kuriuose dirba 20 ir daugiau teisėjų (apygardose nuo 18 teisėjų), nustatyta įsteigti Informatikos skyriaus vedėjo pareigybę, padaryti kiti aktualūs pakeitimai, atsižvelgiant į teismų poreikius.

Siekdama sureguliuoti **kompensavimo už viršvalandžius ir budėjimą teisėjams tvarką**, Teisėjų taryba, atsižvelgdama į Konstitucinio Teismo 2011 m. nutarimą ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, patvirtino naują Pavyzdinį kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio

ir švenčių dienomis bei budėjimą tvarkos aprašą. Apraše numatyta galimybė kompensuoti ne tik suteikiant poilsio dieną, bet ir išmokant atitinkamą piniginę kompensaciją. Numatyta galimybė sukaupias poilsio dienas sumuoti ir perkelti į kitus darbo metus. Taip pat Teisėjų taryba įtvirtino teismų pirmininkų pareigą bendradarbiaujant su kitomis institucijomis (policija, prokuratūra) užtikrinti, kad budėjimas teismuose būtų vykdomas efektyviai planuojant laiką ir žmogiškuosius išteklius.

Korupcijos prevencijos srityje Teisėjų tarybos nutarimu patvirtinta nauja Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos teismuose nustatymo metodikos redakcija, kuri parengta siekiant užtikrinti jos atitiktį nustatytiems teisės aktų rengimo ir skelbimo reikalavimams, suderinti jos nuostatas su galiojančiais įstatymais ir kitais teisės aktais, pašalinti metodikos praktinio taikymo metu pastebėtus teisinio reguliavimo trūkumus ir užtikrinti nustatyto reguliavimo nuoseklumą bei aiškumą.

VI. TEISMŲ SPRENDIMŲ KOKYBĖ IR PRIENAMUMAS

Visos kadencijos metu Teisėjų taryba ypatingą dėmesį skyrė teisingumo vykdymo efektyvumui ir kokybei didinti. **Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų patvirtinimas** yra svarbus žingsnis, kuriuo siekta kelti teismo sprendimų rašymo kokybę. Šiame dokumente Teisėjų tarybos sudaryta ekspertų grupė pateikė rekomendacijas, susijusias su teismo sprendimo, jo motyvų, argumentavimo aiškumu, suprantamumu, skaidrumu, sprendimo struktūra ir žodine raiška. Rengiant standartus buvo atsižvelgta į teismų, Generalinės prokuratūros, Lietuvos advokatūros, Lietuvos mokslo ir studijų institucijų atsakymus į specialiai parengtą klausimyną, atliktos internetinės visuomenės apklausos apie teismo sprendimo kalbos kultūros, formos, stiliaus kokybę rezultatus, kai kurių užsienio šalių praktiką. Standartai buvo parengti atsižvelgiant į Europos Tarybos valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) 2014 m. pabaigoje vykusiame plenariniame posėdyje priimtoje ketvirtąjo vertinimo etapo Lietuvos Parlamento narių, teisėjų ir prokurorų korupcijos prevencijos ataskaitoje pateiktą rekomendaciją toliau dėti pastangas, kad būtų užtikrintas tinkamas mokymas gerinant profesinius teismo sprendimo rengimo įgūdžius.

Patvirtinta **Teismų procesinių sprendimų bei teisėjų drausmės bylose priimtų sprendimų viešo skelbimo tvarka** Teisėjų taryba nustatė aiškius kriterijus dėl teismų procesinių sprendimų ir teisėjų drausmės bylose priimtų sprendimų nuasmeninimo. Siekiant užtikrinti tinkamą asmens duomenų apsaugą, šioje tvarkoje įtvirtinta galimybė pačiam duomenų subjektui kreiptis į teismą su prašymu sprendime nuasmeninti ir kitus duomenis, kurie galimai pažeidžia jo teises.

Siekdama vieno iš strateginių tikslų – didinti teismų darbo viešumą – Teisėjų taryba patvirtino Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašą, pagal kurį **pradėti viešai skelbti bylų skirstymo protokolai**, taip pat sudaryta galimybė skirstant teisėjams naujas bylas vertinti teisėjų vedamus mediacijos procesus.

Priėmus sprendimą, kad **teisminė mediacija galima visuose teismuose**, Teisėjų taryba nusprendė sudaryti nuolatinę Teisminės mediacijos komisiją, patvirtino Teisminės mediacijos taisykles ir Teismo mediatoriaus statuso suteikimo ir jo panaikinimo asmenims tvarkos aprašą. Šiais teisės aktais įtvirtinti kvalifikaciniai reikalavimai teismo mediatoriams, nustatyta teismo mediatoriaus statuso suteikimo asmenims, pageidaujantiems vykdyti teisminę mediaciją bendrosios kompetencijos teismuose civilinėse bylose, jų įrašymo į Teismo mediatorių sąrašą tvarka bei teismo mediatoriaus statuso panaikinimo pagrindai. Teisminės mediacijos taisyklėse įtvirtinta lankstesnė teismo mediatoriaus skyrimo tvarka, sudaryta galimybė teisminę mediaciją vykdyti ne tik teismo patalpose, bet ir kitoje su šalimis suderintoje vietoje.

Teisėjų taryba nuosekliai siekė palaipsniui didinti **vien elektroniskai teismuose tvarkomų bylų skaičių ir taip skatinti elektroninių dokumentų naudojimą**, patikslinti ir praplėsti vien elektroniskai tvarkomų bylų sąrašą. Pirmiausia numatyta elektroniniu būdu tvarkyti dalį civilinių bylų, vėliau šis civilinių bylų sąrašas plėstas, taip pat numatytos elektroninio tvarkymo galimybės ir sąlygos administracinėms, administracinių teisės pažeidimų byloms, nustatyta, kad nuo 2019 m. elektroniniu būdu galės būti tvarkoma ir dalis baudžiamųjų bylų. Visos kadencijos metu buvo tobulinami su šia sritimi susiję teisės aktai. Teisėjų taryba ir Nacionalinė teismų administracija, bendradarbiaudama su Vidaus reikalų ministerija ir Generaline prokuratūra, siekė kuo efektyvesnio baudžiamosios bylos duomenų, procesinių dokumentų ir kitų dokumentų tvarkymo Integruotoje baudžiamojo proceso informacinėje sistemoje (IBPS) – teikė pastabas ir pasiūlymus dėl sistemos tobulinimo, inicijavo ekspertų susitikimus, organizavo specialius mokymus teismų darbuotojams.

VII. TEISMŲ SISTEMOS DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJŲ STIPRINIMAS

Per 2013–2016 m. veiklos metus Teisėjų taryba **aiškiai nustatė teisėjų mokymo sistemą**, kurioje šiuo metu dalyvauja ne tik tam tikrus sprendimus priimančios Teisėjų tarybos Mokymų komitetas, mokymus pagal teisėjų mokymo programas ir tarptautinius mokymus teisėjams organizuojanti Nacionalinė teismų administracija, bet ir teismai (organizuodami mokymus savarankiškai) bei patys teisėjai.

Teisėjų taryba įvairiomis priemonėmis **siekė skaidraus ir efektyvaus teisėjų mokymų proceso**: nustatė, kad pasiūlymus dėl teisėjų mokymo programų temų poreikio gali teikti apygardų teismų pirmininkai, registracija į mokymus pradedama likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki pirmųjų mokymų, teisėjų registracija į mokymus turi būti suderinta su teismo pirmininku, patvirtinti kviečiamų dalyvauti mokymuose teisėjų sąrašo sudarymo kriterijai, teisėjai skatinti dalintis savo patirtimi su kolegomis – skaityti paskaitas nemokamai, o teismų pirmininkams rekomenduota šiems teisėjams sumažinti darbo krūvį. Nacionaliniuose mokymuose pagal Teisėjų tarybos patvirtintas mo-

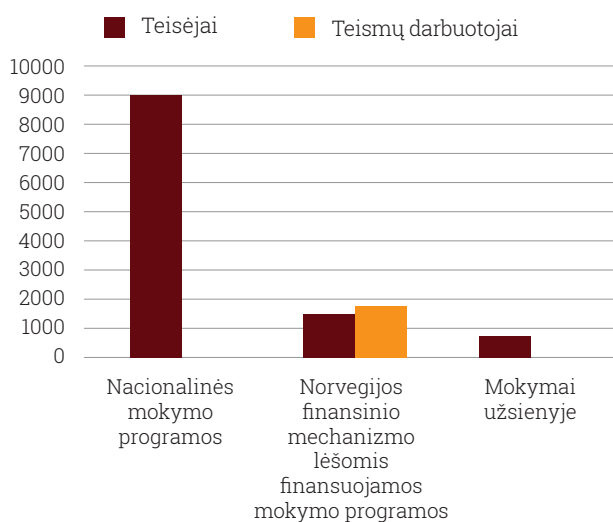
kymų programas 2013–2016 metais iš viso dalyvavo 9 tūkst. mokymų dalyvių.

Siekdama sudaryti kuo daugiau galimybių teismų darbuotojams kelti kvalifikaciją, Teisėjų taryba 2013 m. **pritarė Nacionalinės teismų administracijos įgyvendinamam projektui** „Teismų sistemos darbuotojų (įskaitant teisėjų, teismo darbuotojų ir Nacionalinės teismų administracijos atstovų) kompetencijos gerinimas (mokymai)“ (Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis). Įgyvendinant šį projektą per 2015–2016 metus papildomai mokymuose dalyvavo 3200 teismų sistemos atstovų. Šių mokymų metu daug dėmesio skirta psichologinių, komunikacinių, lyderystės, vadybos ir kitų kompetencijų ugdymui.

Siekdama **efektyvinti tarptautinių mokymų organizavimo procesus**, Teisėjų taryba Mokymų komitetui suteikė įgaliojimus nuspręsti, apie kuriuos tarptautinius mokymus Nacionalinė teismų administracija turi pranešti teisėjams, nustatė teisėjų dalyvavimo tarptautiniuose mokymuose atrankos kriterijus. Tarptautiniuose mokymuose užsienyje 2013 m. – 2016 m. dalyvavo 732 teisėjai.

Teisėjų taryba pritarė iniciatyvai apdovanoti teismų sistemai nusipelnčius asmenis ir patvirtino **Teismų sistemos apdovanojimų koncepcijos projektą**. Projektas pateiktas svarstyti 2016 m. lapkričio 11 d. vyksiančiame Visuotiniame teisėjų susirinkime.

Teisėjų ir teismų darbuotojų mokymai 2013–2016 m.

VIII. VIDINĖ IR IŠORINĖ TEISMŲ SISTEMOS KOMUNIKACIJA

Siekdama **užtikrinti operatyvų informacijos teikimą visuomenei**, Teisėjų taryba atnaujino Informacijos apie teismų veiklą ir bylas teikimo viešosios informacijos rengėjams taisyklės, kuriose įtvirtino teismo pirmininko pareigą užtikrinti laiku ir tinkamą informacijos pateikimą visuomenei, nustatė galimybę teisme paskirti „teisėją spaudai“, apibrėžė teismų darbuotojų elgesio standartus teikiant informaciją žiniasklaidai, nustatė, kad teismai žiniasklaidai ir visuomenei gali teikti informaciją ne tik apie nagrinėjamas bylas, bet ir apie priimtus teismo sprendimus ikiteisminio tyrimo metu.

Atnaujinsi Teismų procesinių sprendimų bei teisėjų drausmės bylose priimtų sprendimų viešo skelbimo tvarką, Teisėjų taryba įtvirtino teisėjų pareigą procesinį sprendimą į Lietuvos teismų informacinę sistemą (LITEKO) įkelti kuo greičiau – ne vėliau kaip per 4 darbo dienas po teismo procesinio sprendimo paskelbimo teismo posėdyje.

Siekdama sukurti efektyvią teismų komunikacijos sistemą, Teisėjų taryba nutarimu sudarė **Teismų komunikacijos darbo grupę** iš Teisėjų tarybos atstovų, Nacionalinės teismų administracijos komunikacijos specialistų ir teismų atstovų ryšiams su visuomene. Ši darbo grupė, įgyvendindama komunikacijos priemonių planus, padėjo Teisėjų tarybai siekti jos pagrindinių tikslų komunikacijos srityje: užtikrinti informacijos apie teismų veiklą pateikimą visuomenei, didinti teismų atvirumą, stiprinti vidinę teismų komunikaciją ir kelti teismų sistemos atstovų kompetencijas komunikacijos ir krizių valdymo srityse.

Siekdama suvaldyti komunikacijos krizes, Teisėjų taryba patvirtino Nacionalinės teismų administracijos komunikacijos specialistų ir teismų atstovų bei komunikacijos ekspertų parengtą Teismų komunikacijos vadovą ir krizių valdymo planą. Nuo 2016 m. skubūs komunikacijos klausimai sprendžiami naudojantis el. pašto adresu **skubu@teismai.lt, kuriuo pasiekiami Teisėjų tarybos vadovybė, Nacionalinės teismų administracijos vadovai ir jos komunikacijos specialistai**.

Reaguodama į žiniasklaidos atstovų netinkamai viešojoje erdvėje apie teismų veiklą paskelbtą informaciją, Teisėjų taryba pateikė du skundus žurnalistų profesinę etiką prižiūrinčioms institucijoms – pirmu atveju publikacija Visuomenės informavimo ir etikos komisijos buvo pripažinta kaip pažeidžianti Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodeksą, antrasis atvejis 2016 m. rudenį dar yra svarstomas.

Prisitaikydama prie visuomenės poreikių, Teisėjų taryba skelbdama informaciją apie teismų veiklą taikė inovatyvius sprendimus: įgyvendino Sausio 13-osios bylos pirmųjų posėdžių transliaciją internetu, kartu su nevyriausybine organizacija „Transparency international“ įgyvendino projektą www.atvirasteismai.lt, kuriame patogia forma skelbiami duomenys apie teisėjus ir teismus (per metus šiame portale apsilankė 12 tūkst. unikalių vartotojų). Stiprindama teismų atvirumą, Teisėjų taryba palaikė ir skatino pagalbos proceso šalims Savanorių tarnybos teismuose įsteigimą. 2016 m. savanoriai darbą pradėjo 7 Lietuvos teismuose. Iš viso Lietuvos teismuose šiuo metu yra daugiau nei 100 savanorių.

Vidutiniškai per metus Teisėjų taryba žiniasklaidoje buvo minima 300 kartų. Teisėjų tarybos nariai teikė komentarus naujienų portalams ir žinių tarnyboms, dalyvavo TV ir radijo laidose, pristatydami Teisėjų tarybos poziciją ir atstovaudami teismų interesams, komentuodami krizines situacijas. Nacionalinė teismų administracija per metus vidutiniškai parengė po 80 pranešimų apie Teisėjų tarybos sprendimus ir teismų sistemos pokyčius, kuriuos skelbė žiniasklaidos priemonėmis.

Siekdama stiprinti vidinę teismų komunikaciją ir aptarti svarbiausius teismų sistemos klausimus su teisėjų bendruomene

regionuose, išgirsti, kuo gyvena teisėjai ir su kokiomis problemomis susiduria, Teisėjų taryba kartu su Nacionalinės teismų administracijos atstovais organizavo susitikimus 12 skirtingų teismų. Organizuoti išvažiuojamieji Teisėjų tarybos posėdžiai į skirtingus šalies teismus. Informacija apie Teisėjų tarybos sprendimus ir poziciją nuolat skelbta vidiniame teismų tinkle (intranete). Didindama teismų darbuotojų bendradarbiavimą ir skatindama dalijimąsi gerąja patirtimi Teisėjų taryba ir Nacionalinė teismų administracija surengė profesinio tobulėjimo renginius komunikacijos, finansų, kalbos redagavimo specialistams, mediatoriams.

IX. TEISĖJŲ ATRANKA, KARJERA, VERTINIMAS, ETIKA

Teisėjų taryba peržiūrėjusi teisės aktus, reglamentuojančius **pretendentų į teisėjus atranką**, atnaujino ir susistemino dokumentų pateikimo Nacionalinei teismų administracijai tvarką norintiems į kitą teismą persikelti teisėjams, siekiantiems teisėjo karjeros asmenims. Naujais Teisėjų tarybos nutarimais aiškiau išdėstyta prašymų bei jų dokumentų pateikimo, jų nagrinėjimo bei asmenų informavimo apie priimtus sprendimus tvarka, patvirtintos asmenų, norinčių tapti apylinkių teismų teisėjais, detalios ir aiškos prašymų formos.

Teisėjų taryba taip pat peržiūrėjo ir atnaujino **teisėjų karjeros siekiančių, į kitą teismą perkeliamų ar skiriamų asmenų vertinimo kriterijus** – patvirtino tris atitinkamų kriterijų priedus. Nauju nutarimu patvirtintuose kriterijuose atsisakyta besidubliuojančių kriterijų, kiekvienas kriterijus papildytas rodikliais, pagal kuriuos turi būti nustatomas už kriterijų skiriamų balų skaičius. Peržiūrėta atitinkamų kriterijų reikšmė balais, pavyzdžiui, pretenduojant į aukštesnės pakopos teismo teisėjus, sumažintas maksimalus balų skaičius už teisinio darbo pobūdį ir padidintas už asmenines savybes bei motyvaciją, pretenduojantiems į kitą tos pačios ar žemesnės pakopos teismą sumažintas balų skaičius už asmenines savybes ir padidintas balų skaičius už motyvaciją. Teisinio darbo kokybės kriterijus pritaikytas tiek pretendentams į teisėjus, tiek teisėjams. Numatyta, kad Pretendentų į teisėjus atrankos komisija atsižvelgia tik į tokią teismo, į kurį pretenduojama, nuomonę, kuri grindžiama asmeninio susitikimo su pretendentu įspūdžiu.

Siekdama **tobulinti ir spartinti atrankų į teisėjų ir teismų vadovų pareigas procesą**, Teisėjų taryba diskutavo su Prezidentės bei Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos atstovais, teikė siūlymus Prezidento kanceliarijai: numatyti lankstesnes taisykles dėl pretendentų dalyvavimo Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos posėdžiuose, įvertinus poreikį atrinkti konkrečios specializacijos teisėją, teisėjų atrankos skelbimuose nurodyti papildomą informaciją apie skelbimo metu esantį poreikį dėl teisėjų specializacijos, pateikti kiti pasiūlymai.

Teisėjų taryba peržiūrėjo ir atnaujino **Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nuostatus**. Juose įtvirtinta Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos pirmininko pareiga užtikrinti, kad laikotarpis tarp leidimo asmeniui laikyti egzaminą ir jo

egzamino datos nebūtų ilgesnis nei šeši mėnesiai; numatytas sąrašas priežasčių, kurios nelaikomos svarbiomis neatvykti į egzaminą. Siekiant užkirsti kelią asmenų galimybei platinti egzamino testo klausimus su teisingais atsakymais, įtvirtintas draudimas asmenims, susipažįstantiems su savo išspręstu testu, jį ar jo dalis kopijuoti ar kitokiu būdu atgaminti. Kaip neatitinkanti galiojančių Teismų ir Viešojo administravimo įstatymų nuostatų pašalinta egzamino rezultatų galiojimo trejus metus taisyklė. Siekiant išsklaidyti bet kokius nuogąstavimus dėl pretendentų į teisėjus egzamino vykdymo tvarkos tinkamumo, įtvirtintas pretendentų į teisėjus egzamino teorinės dalies (testo) laikančių asmenų darbų šifravimas. Pašalinta iki tol buvusi teisės spraga – numatytas egzamino vykdymo reikalavimų nesilaikiusio egzaminuojamojo pašalinimas iš egzamino, už pažeidimą įtvirtinta sankcija – pažeidėjo galimybė laikyti egzaminą numatyta ne anksčiau nei po metų nuo pažeidimo padarymo dienos.

Teisėjų taryba pritarė **atnaujintai Pretendentų į teisėjus egzamino programai**. Įvertinus teisinių santykių ir juos reglamentuojančių teisės normų pobūdį, su administraciniais teisiniais santykiais susiję klausimai naujoje programoje išskirti į atskiras grupes: administracinė teisė ir teiseną, administracinė atsakomybė ir administracinių teisės pažeidimų bylų teiseną. Siekiant užtikrinti, kad pretendentai į teisėjus būtų susipažinę su teisėjų etikai keliamais reikalavimais ir atsakomybe už jų pažeidimus, programa papildyta skyriumi „Teisėjų etika ir drausmė“.

Atstovaudama teismų interesams ir **teikdama nuomonę dėl Bendrojo teisės kvalifikacinio egzamino**, numatančio bendrą egzaminą siekiantiems tapti teisėjais, advokatais ir prokurorais, įstatymo projekto, Teisėjų taryba pažymėjo, kad pirmiausia turėtų būti užtikrinta asmenų patikra, orientuota į teisėjo veiklą, t. y. kad egzaminu būtų užtikrinta ne bet kokių asmens teisinių žinių, o būtent profesinių teorinių bei praktinių žinių, kurios būtinos dirbti konkrečiam teisėjo darbui, patikra.

Teisėjų taryba, siekdama užtikrinti aiškesnį ir **skaidresnį teisėjų veiklos vertinimą**, patvirtino naują Teisėjų veiklos vertinimo tvarkos aprašą. Apraše patikslinti teisėjų veiklos vertinimo kriterijai bei apimty, pabrėžta kiekybinių ir kokybinių teisėjo profesinės veiklos rodiklių ir asmeninių savybių vertinimo svarba. Siekiant daugiau aiškumo vertinant teisėjus, nustatyta, kad turi būti pateikiamas apibendrintas apraše nurodytų teisėjo profesinės veiklos rodiklių vertinimas. Įtvirtinta vertinamo teisėjo teisė pareikšti rašytinius paaiškinimus dėl Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos išvados apie jo profesinę veiklą ir asmenines savybes. Paprasčiau pildoma teismų pirmininkų išvados apie vertinamo teisėjo profesinę veiklą ir asmenines savybes forma.

Siekiant **pašalinti Teisėjų etikos ir drausmės komisijos veikloje kylančius neaiškumus** ir procedūrinio pobūdžio netikslumus, Teisėjų tarybos nutarimu patvirtinti nauji Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatai. Juose numatyti Teisėjų etikos ir drausmės komisijos įgaliojimai teikti konsultacijas teisėjams

teisėjų etikos klausimais, apibrėžtas šios komisijos narių ir pirmininko įgaliojimų laikas, drausmės bylos iškėlimo priėmimo, komisijos sprendimų priėmimo, atsisakymui iškelti drausmės bylą aktualios terminų skaičiavimo taisyklės. Teisėjų taryboje buvo pritarta Teisėjų etikos ir drausmės komisijos iniciatyvai parengti šios komisijos praktikos apibendrinimą, kurią įgyvendinus Teisėjų taryba aprobavo parengtą Teisėjų etikos kodeksą – praktinį vadovą.

Įgyvendinant Teismų įstatymo pakeitimus, susijusius su višiuomenės atstovų įtraukimu į **Teisėjų garbės teismo sudėtį**, 2014 m. Teisėjų taryboje buvo aktyviai ir kompleksiškai sprendžiami su Teisėjų garbės teismo veikla susiję klausimai, patvirtinti nauji Teisėjų garbės teismo nuostatai. Didelis dėmesys skirtas naujos sudėties Teisėjų garbės teismo formavimui iš Teisėjų tarybos skiriamų narių: patvirtintas Kandidatų į Teisėjų garbės teismą kėlimo ir Teisėjų garbės teismo narių rinkimo tvarkos aprašas, sudarantis galimybes aktyviai kandidatūras į Teisėjų tarybos renkamus Teisėjų garbės teismo narius teikti ne tik atitinkamai grupei priskirtiems teismams, bet ir kiekvienam teisėjui, taip pat teisėjui siūlyti savo kandidatūrą. 2014 m. pabaigoje likusiam Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui sudarytas naujos sudėties Teisėjų garbės teismas.

X. TEISMŲ SISTEMOS ATSTOVAVIMAS TARPTAUTINĖSE ORGANIZACIJOSE

Teisėjų taryba 2013–2016 m. aktyviai bendradarbiavo su tarptautinėmis ir Europos Sąjungos institucijomis, su užsienio šalių teismų sistema susijusiomis institucijomis. Teisėjų taryba, būdama Europos teismų tarybų tinklo (ETTT) narė, intensyviai įsitraukė į šios institucijos veiklą. Teisėjų tarybos atstovai dalyvavo penkiose Europos teismų tarybų tinklo darbo grupėse. 2014–2015 m. Teisėjų tarybos atstovė Diana Labokaitė ėjo Europos teismų tarybų tinklo auditoriaus pareigas, atliko tinkle finansinio administravimo ir sąskaitų auditą ir parengė ataskaitas, kurios buvo tvirtinamos tinklo Generalinėje asamblėjoje.

Teisėjų taryba taip pat aktyviai bendradarbiavo su Europos teisminio mokymo tinklu, Europos teisės akademija (ERA), paskyrė teismų sistemos atstovus į Europos veiksmingo teisingumo komisiją (CEPEJ), Tarptautinį Hagos teisėjų tinklą, Europos teisminį tinklą baudžiamosiose ir civilinėse bylose, Konsultacinę Europos teisėjų tarybą.

Įgyvendinant Portugalijos vykdomą Europos Sąjungos finansuojamą projektą, Teisėjų taryba ir jos atstovai aktyviai bendradarbiavo su Portugalijos kolegomis, dalyvavo Lisabonoje vykusiame susitikime, skirtame teismų administravimo gerojioms praktikoms, teisėjų darbo krūvio skaičiavimo metodikos ir veiklos vertinimo rodiklių klausimams aptarti. Teisėjų taryba taip pat aktyviai prisidėjo prie Europos teisės akademijos vykdomų projektų „Civilinė teisena“, „Aplinkosaugos teisė“, „Lyčių lygybė“ ir „Kartelių teisė“.

Teisėjų tarybos kadencijos laikotarpiu kartu su Nacionaline

teismų administracija organizuoti dvišaliai vizitai. 2015 m. Teisėjų tarybos ir Nacionalinės teismų administracijos atstovų delegacija, siekdama vystyti bendradarbiavimą su giminingomis institucijomis, pasidalinti patirtimi, naujovėmis ir aptarti tolesnes bendradarbiavimo perspektyvas bei konkrečias kryptis, lankėsi Turkijoje, priėmė Gruzijos, Lenkijos, Latvijos ir kitų šalių delegacijas.